

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

ОДЛУКЕ О ЗАВРШНОМ РАЧУНУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ ЗА 2022. ГОДИНУ

I

Одлуку о буџету општине Књажевац за 2022. годину донела је Скупштина општине на седници одржаној дана 20.12.2021. године („Сл. лист општине Књажевац“, бр.37/2021).

У току 2022. године донете су четири измене и допуне одлуке о буџету за 2022. годину, тј. донет је I ребаланс буџета на седници Скупштине одржаној 18.02.2022. године и исти је објављен у „Сл. листу општине Књажевац“, бр. 7/2022, II ребаланс буџета на седници Скупштине одржаној 24.05.2022. године, и исти је објављен у „Сл.листу општине Књажевац“, бр.17/2022, III ребаланс буџета на седници Скупштине одржаној 29.09.2022. године, и исти је објављен у „Сл.листу општине Књажевац“, бр.24/2022 и IV ребаланс буџета донет је на седници Скупштине одржаној 29.12.2022. године, и исти је објављен у „Сл.листу општине Књажевац“, бр. 33/2022.

II

Завршни рачун буџета за 2022. годину доноси се на начин прописан Законом о буџетском систему, Уредбом о буџетском рачуноводству, Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем као и Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова.

Финансијски подаци завршног рачуна буџета општине Књажевац за 2022. годину исказани су у обрасцима:

- 1) Биланс стања на дан 31.12.2022. године;
- 2) Биланс прихода и расхода у периоду 01.01.2022. до 31.12.2022. године;
- 3) Извештај о капиталним издацима и примањима у периоду 01.01.2022. до 31.12.2022. године;
- 4) Извештај о новчаним токовима у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. године;
- 5) Извештај о извршењу буџета у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. године;

Финансијски резултат исказан у обрасцима утврђен је на готовинскј основи.

Завршни рачун садржи и извештаје који се достављају у писаној форми.

Обрасци од 1 до 5 прописани су чланом 3. Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова. За остале извештаје, који се достављају у писаној форми, нису прописани обрасци већ се састављају у слободном стилу сходно потребама исказивања тражених података.

Извештај екстерне ревизије је саставни део завршног рачуна буџета. У складу са чланом 92., став 3. Закона о буџетском систему ревизију буџета општине Књажевац за 2022. годину вршила је Државна ревизорска институција.

Пре састављања Завршног рачуна, Орган управе надлежан за финансије спровео је прописане поступке припреме за састављање Завршног рачуна, тј. утврдио је текуће приходе и примања, текуће расходе и издатке, резултат пословања, спровео је одговарајућа књижења и спровео поступак консолидације.

Према чл. 32. Закона о локалној самоуправи Скупштина усваја, односно доноси Завршни рачун буџета. Предложена Одлука има општи и посебан део, одговарајуће колоне и извештаје и прописане прилоге и образложења.

III

У члану 1. Одлуке о завршном рачуну буџета дати су укупно остварени текући приходи, примања и пренета средства и укупно извршени расходи и издаци.

Укупно остварене приходе, примања и пренета средства од 1.226.077.000 динара чине:

- приходи буџета општине (извор 01)----- 1.052.785.000 дин.
- приходи буџета Републике (извор 07)----- 51.974.000 дин.
- приходи из осталих извора (извор 03,04,08)----- 9.526.000 дин.
(сопствени и приходи ООСО)
- приходи из донација (извор 06) ----- 27.250.000 дин
- пренета средства (класа 3) ----- 84.542.000 дин.
(средства на рачуну буџета и рачунима пројеката)

У наредној табели приказано је остварење прихода по изворима финансирања у периоду 2020-2022.година.

Приходи	Остварење 2020. год.	Остварење 2021. год.	Остварење 2022. год.
Приходи буџета општине (01)	861.782.000	969.505.000	1.052.785.000
Приходи буџета Републике (07)	24.514.000	239.463.000	51.974.000
Приходи из осталих извора (сопствени и приходи ООСО) (03,04,08)	11.404.000	9.339.000	9.526.000
Приходи из донација (06)	277.000	5.865.000	27.250.000
Примања од задуживања (10)	128.871.000	0	0
Пренета средства (средства на рачуну буџета, рачунима буџетских корисника и наменским рачунима – за пројекте и слично) (класа 3)	33.602.000	35.120.700	84.542.000
УКУПНО :	938.539.000	989.169.000	1.226.077.000

Приходе из буџета Републике чине средства која су општини Књажевац пренета за реализацију пројеката којима су код министарства конкурисали и општина и њени буџетски корисници.

С обзиром да министарства преносе општинама средства за реализацију пројеката преко уплатних рачуна јавних прихода (како за пројекте за које је општина директно конкурисала, тако и за пројекте индиректних корисника), то су у 2022. години, на рачун буџета општине уплаћена следећа средства из Републике:

Назив републичког органа	Назив пројекта	Износ
Република Србија – Кабинет министра без портфеља задуженог за унапређење развоја недовољно развијених општина	Изградња свлационица на градском стадиону	6.527.591
Република Србија – Кабинет министра без портфеља задуженог за унапређење развоја недовољно развијених општина	Полагање подземног кабла за осветљење помоћног стадиона у Књажевцу и за прикључење управне зграде ЈКП „Стандард“ на електро мрежу ради нормализације рада јединице локалне самоуправе када наступе ванредне околности	993.696

Назив републичког органа	Назив пројекта	Износ
Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	Пружање услуга социјалне заштите из надлежности општине Књажевац	4.702.903
Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	Реализација пројекта „Иновације за локалне промене“	1.787.703
Министарство просвете, науке и технолошког развоја	Припремно предшколски програм	5.868.519
Министарство рударства и енергетике	Суфинансирање програма енергетске санације стамбених зграда, породичних кућа и станова	10.000.000
Министарство за бригу о селу	Куповина сеоске куће са окућницом за младе	10.003.042
Министарство за бригу о селу	Михољски сусрети села	483.325
Министарство културе и информисања	Финансирање више пројеката Завичајног музеја	3.300.000
Министарство културе и информисања	Финансирање више пројеката Народне библиотеке Његош	1.516.956
Министарство трговине, туризма и телекомуникација	Финансирање пројекта Туристичке организације „Мун фест“	500.000
Олимпијски комитет Србије	Пројекат: „Европска недеља спорта“ организовање догађаја „Спортски изазов“	371.200
Министарство просвете	Инклузивно предшколско васпитање и образовање	2.199.248
Међународна организација за миграције (ИОМ) / Мисија у Србији	Подршка локалном развоју кроз нове услуге за незапослену омладину	5.507.312
	УКУПНО:	53.761.495

Приходи из буџета који се остварују од наплаћених пореза, такси, накнада, донација и трансфера (ненаменског и наменског) у 2022. години износили су 1.131.643.325 динара (класа 7+8+9), а заједно са пренетим средствима из претходне године износили су 1.215.246.201 динара (класа 3+7+8+9).

Остварење прихода по врстама и њихово извршење у односу на план приказано је у наредној табели:

Класа/Категорија/Група	Конто	ВРСТЕ ПРИХОДА И ПРИМАЊА	План 2022. Средства из буџета	Извршење I-XII 2022	% извршења
3		Пренета средства из претходне године	83,602,876	83,602,876	100.00%
700000		ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	1,145,640,252	1,122,595,346	97.99%
710000		ПОРЕЗИ	563,978,500	555,170,479	98.44%
711000		ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ	406,358,500	404,448,941	99.53%
	711110	Порез на зараде	325,000,000	323,815,844	99.64%
	711121	Порез на приходе од самосталних - према стварно оствареном приходу	50,000	21,970	43.94%
	711122	Порез на приходе од самосталних делатности - према паушално утврђеном приходу	24,500,000	23,916,501	97.62%

	711123	Порез на приходе од самосталних делатности - самоопорезивање	22,900,000	20,366,370	88.94%
	711145	Порез на приходе од давања у закуп покретних ствари	800,000	757,682	94.71%
	711146	Порез на приход од пољопривреде и шумарства	3,500	2,139	61.11%
	711147	Порез на земљиште	5,000	1,681	33.62%
	711191	Порез на остале приходе	32,000,000	32,189,132	100.59%
	711193	Порез на прих. спортиста и спортских стручњака	1,100,000	3,377,622	307.06%
713000		ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ	105,850,000	102,664,880	96.99%
	713121	Порез на имовину обвезн. који не воде пословне књиге	38,530,000	37,972,184	98.55%
	713122	Порез на имовину обвезн. који воде пословне књиге	42,000,000	41,420,501	98.62%
	713311	Порез на наслеђе и поклон	5,400,000	4,357,193	80.69%
	713421	Порез на пренос апсолут. права на непокретности	13,420,000	12,601,989	93.90%
	713423	Порез на пренос апсолут. права на мотор. возилима	1,000,000	840,580	84.06%
	713427	Порез на пренос апсолутних права на употребљаваним моторним возилима	5,500,000	5,472,433	99.50%
714000		ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ	36,170,000	33,053,407	91.38%
	714513	Комунална такса за држање моторних друмских и прикључних возила, осим пољопривредних возила и машина	17,000,000	15,907,554	93.57%
	714543	Накнада за промену намене пољопривредног земљишта	50,000	39,524	79.05%
	714552	Боравишна такса	9,500,000	7,534,609	79.31%
	714553	Боравишна такса по решењу органа ЈЛС	800,000	641,448	80.18%
	714562	Накнада за заштиту и унапређење животне средине	7,500,000	7,728,806	103.05%
	714565	Накнада за коришћење простора на јав. површинама	1,300,000	1,185,645	91.20%
	714566	Накнада за коришћење јавне површине за оглашавање	-	15,821	0.00%
	714567	Накнада за коришћење јавне површине по основу заузећа грађевинским материјалом	20,000	-	0.00%
716000		ДРУГИ ПОРЕЗИ	15,600,000	15,003,251	96.17%
	716110	Комунална такса на фирму	15,600,000	15,003,251	96.17%
730000		ДОНАЦИЈЕ И ТРАНСФЕРИ	515,216,752	503,538,693	97.73%
732000		ДОНАЦИЈЕ ОД МЕЂ. ОРГАНИЗАЦИЈА	30,390,928	26,883,831	88.46%
	732151	Текуће донације од међународних организација	12,465,678	8,958,581	71.87%
	732251	Капиталне донације од међународних организација	17,925,250	17,925,250	100.00%

733000		ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ	484,825,824	476,654,862	98.31%
	733151	Ненаменски трансфери од Републике у корист нивоа општина	424,681,070	424,681,070	100.00%
	733154	Текући наменски трансфери, у ужем смислу, од Републике у корист нивоа општина	43,617,163	44,452,505	101.92%
	733251	Капитални наменски трансфери, у ужем смислу, од Републике у корист нивоа општина	16,527,591	7,521,287	45.51%
740000		ДРУГИ ПРИХОДИ	42,445,000	40,304,847	94.96%
741000		ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ	8,741,000	8,727,480	99.85%
	741151	Приходи од камата на средства консолидованог рачуна трезора укључена у депозит банке	1,840,000	1,809,524	98.34%
	741522	Накнада за коришћење шумског и пољопривредног земљишта	1,500,000	2,073,005	138.20%
	741531	Комунална такса за коришћење простора на јавним површинама	1,000	500	50.00%
	741534	Накнада за коришћење грађевинског земљишта	1,300,000	1,125,531	86.58%
	741538	Допринос за уређивање грађевинског земљишта	3,000,000	2,801,702	93.39%
	741596	Накнада за коришћење дрвета	1,100,000	917,218	83.38%
742000		ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА	25,672,000	24,163,754	94.12%
	742151	Приходи од продаје добара и услуга од стране тржишних организација	7,000	5,895	84.21%
	742152	Приходи од давања у закуп, односно на коришћење непокретности у државној својиникоје које користе општине и индиректни корисници	4,000,000	3,886,678	97.17%
	742153	Приходи од закупнине за грађевинско земљиште	2,000,000	1,833,113	91.66%
	742154	Накнада по основу конверзије права коришћења у право својине у корист нивоа општине	15,000	13,230	88.20%
	742156	Приходи остварени по основу пружања услуга боравка деце у предш. установама	17,000,000	16,372,929	96.31%
	742251	Општинске административне таксе	1,650,000	1,175,909	71.27%
	742255	Такса за озакоњење објеката у корист општина	1,000,000	876,000	87.60%
743000		НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ	5,500,000	4,999,056	90.89%
	743324	Приходи од новчаних казни за прекршаје предвиђене прописима о безбедности саобраћаја на путевима	5,250,000	4,780,140	91.05%
	743353	Приходи од новчаних казни за прекрш. налогу изречених у управном поступку у корист нивоа општине	50,000	37,500	75.00%
	743924	Остале новчане казне, пенали и приходи од одузете имовинске користи	200,000	181,416	90.71%
744000		ДОБРОВОЉНИ ТРАНСФЕРИ ОД ФИЗИЧКИХ И ПРАВНИХ ЛИЦА	32,000	26,810	83.78%
	744151	Текући добровољни трансфери од физич. и правних лица у корист нивоа општина	32,000	26,810	83.78%

745000		МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ	2,500,000	2,387,747	95.51%
	745151	Остали приходи у корист нивоа општина	1,500,000	1,390,633	92.71%
	745152	Закупнина за стан у државној својини у корист нивоа општина	1,000,000	997,114	99.71%
770000		МЕМОРАНДУМСКЕ СТАВКЕ ЗА РЕФУНДАЦИЈУ РАСХОДА	24,000,000	23,581,327	98.26%
	772114	Меморандумске ставке за рефундацију расхода буџета општине из претходне године	24,000,000	23,581,327	98.26%
800000		ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	106,987,201	8,809,241	
810000		ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА	62,272,946	874,986	1.41%
	811151	Примања од продаје непокретности у корист нивоа општине	61,380,000		0.00%
	811153	Примања од продаје станова у корист нивоа општине	892,946	874,986	97.99%
840000		ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ПРИРОДНЕ ИМОВИНЕ	44,714,255	7,934,255	17.74%
	841151	Примања од продаје земљишта	44,714,255	7,934,255	17.74%
900000		ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА И ПРОДАЈЕ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ	250,000	238,738	
920000		ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ФИН. ИМОВИНЕ	250,000	238,738	95.50%
	921651	Примања од отплате кредита датих домаћинствима у земљи у корист нивоа општина	250,000	238,738	95.50%
7+8+9		ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА ОД ЗАДУЖИВАЊА И ПРОДАЈЕ ФИН. ИМОВИНЕ	1,252,877,453	1,131,643,325	90.32%
3+7+8+9		УКУПНО ПРЕНЕТА СРЕДСТВА, ТЕКУЋИ ПРИХОДИ И ПРИМАЊА	1,336,480,329	1,215,246,201	90.93%

Извршени расходи од 1.187.898.699 динара су укупни расходи финансирани из свих извора остварених прихода тј. из прихода буџета општине, из прихода буџета Републике и из осталих извора (сопствени приходи буџетских корисника, донације, приходи од ООСО), као и из пренетих неутрошених средстава тј. вишка прихода – суфицита.

Расходи финансирани **из буџета општине** износе 1.175.901.699 динара и структура ових расхода је следећа:

Износ	% учешћа	Врста расхода
436.251.199	37%	Расходи за робу и услуге, од тога: - 134.331.959 – компјутерске услуге, усл. образовања и усавршавања запослених, услуге информисања, стручне услуге, репрезентација - 102.135.705 - специјализоване услуге – услуге културе, спорта, геодетске услуге, мртвозорство, одржавање паркова и природних површина и остале специј. Услуге – 94.111.751 - енергетске. Комуналне, ПТТ услуге и осигурање – 72.731.739 - текуће поправке и одржавање

Износ	% учешћа	Врста расхода
		- 30.263.674 – канцеларијски материјал, материјал за саобраћај, за културу, за хигијену - 2.676.371 – трошкови путовања
236.886.074	20%	Расходи за запослене – зараде, социјална давања (боловања, отпремнине и помоћи), трошкови превоза на посао и са посла, јубиларне награде
161.853.145	14%	Издаци за нефинансијску имовину (основна средства) – изградња и капитално одржавање зграда и објеката, набавка опреме, нематеријална имовина (књиге у библиотеци и музејски експонати)
103.904.980	9%	Дотације, порези, казне по решењу судова – ови расходи састоје се из расхода за финансирање спорта, невладиних организација, пореза, и накнада штета од уједа паса по решењу судова. и споразумног решавања
88.860.822	7%	Социјална заштита – једнократне помоћи преко Центра за социјални рад, смештај и исхрана ученика, стипендије, народна кухиња, Фондација за наталитет
79.813.091	7%	Трансфер другом нивоу власти – финансирање основног и средњег образовања, расходи за функционисање Центра за социјални рад
46.018.651	4%	Субвенције – Из текућих субвенција у 2020. години финансирани су: пољопривреда са 30.175.031 динара, Агенција за развој општине књажевац са 12.530.297 динара,
18.299.967	2%	Отплата главнице
4.013.770	-	Отплата камате

У Општем делу Одлуке приказани су и подаци из прописаних образаца завршног рачуна, односно подаци из Обрасца 1 – Биланс стања, Обрасца 2 – Биланс прихода и расхода, Обрасца 3 – Извештај о капиталним издацима и примањима, Обрасца 4 – Извештај о новчаним токовима и Обрасца 5 – Извештај о извршењу буџета.

IV

У посебном делу Одлуке о завршном рачуну буџета, у члану 8. приказани су укупно остварени текући приходи и примања буџета, као и приходи индиректних корисника буџета из

осталих извора (сопствени приходи, трансфери из буџета Републике и донаторска средства) према економској класификацији и процентом извршења.

Укупно планирани и извршени текући расходи и издаци у Завршном рачуну за 2022. годину обрађени су и приказани са три аспекта:

- према основним наменама тј. економској класификацији (члан 9. Одлуке)
- према програмској класификацији (члан 10. Одлуке)
- по функционалној класификацији (члан 11. Одлуке)

У члану 12. Одлуке приказани су расходи и издаци по корисницима (на начин како су исказани у њиховим завршним рачунима) табеларно, са колонама: планирана средства буџета 2022. године, извршење и проценат извршења, као и планирана средства индиректних корисника из осталих извора, по разделима, програмским активностима и функционалним и економским класификацијама.

Завршне рачуне буџетских корисника усвојили су њихови органи управљања, а извештаје о раду поднели су и Скупштини општине. Подаци из завршних рачуна консолидовани су кроз завршни рачун буџета.

Преглед планираних и утрошених средстава по корисницима дат је у следећој табели:

Раздео/Глава		План 2022	Извршење 2022	%
P1	Скупштина општине			
1	Скупштина општине	21,507,850	19,395,934	90.18%
P2	Председник			
1	Председник	16,721,300	14,790,753	88.45%
P3	Општинско веће			
1	Општинско веће	4,531,800	2,981,309	65.79%
P4	Општинско правобранилаштво			
1	Општинско правобранилаштво	2,303,470	2,159,821	93.76%
P5	Општинска управа			
1	Општинска управа (програми 1 до 17)	781,697,743	680,456,525	87.05%
2	Буџетски фонд за енергетску ефикасност	24,800,000	1,373,400	5.54%
3	Буџетски фонд за повећање наталитета	17,000,000	16,506,078	97.09%
4	Буџетски фонд за развој пољопривреде	25,200,000	23,669,340	93.93%
5	Буџетски фонд за заштиту животне средине	8,400,000	7,991,286	95.13%
6	Месне заједнице	51,302,000	47,889,213	93.35%
7	Регионални центар за стручно усавршавање	9,554,819	9,101,712	95.26%
8	Туристичка организација	20,713,785	19,518,775	94.23%
9	Култура (Дом културе, Музеј, Библиотека)	77,728,792	71,130,389	91.51%
10	Предшколска установа „Бајка“	167,459,540	161,105,992	96.21%
11	Основне школе	51,277,000	45,986,227	89.68%
12	Средње образовање	24,840,000	20,496,355	82.51%
13	Центар за социјални рад	31,442,230	31,348,590	99.70%
		1,336,480,329	1,175,901,699	87.98%

У складу са одредбама Закона о буџетском систему локалне власти су од 2015. године почеле да примењују програмско буџетирање приликом израде одлука о буџету. Расходи буџета планирани су према програмима - којих има укупно 17 и према програмским активностима и извршавани су у складу са планом.

Програм 1 – Становање, урбанизам и просторно планирање – Извршено 36.826.457 динара

Овај програм обухвата планирање, уређење и коришћење простора у локалној заједници засновано на начелима одрживог развоја, равномерног територијалног развоја и рационалног коришћења земљишта, подстицање одрживог развоја становања кроз унапређење услова становања грађана и очување и унапређење вредности стамбеног фонда.

У оквиру овог програма реализоване су три програмске активности:

- **Просторно и урбанистичко планирање** – извршено у износу од 6.364.669 динара;
- **Управљање грађевинским земљиштем** – укупно је утрошено 23.138.479 динара, од чега за:
 - партерно уређење око стамбених зграда 3.246.099 динара,
 - за уређење паркинга испред зграде општине 2.281.260 динара и
 - за уређење изворишта Бањица 1.167.780 динара.

Јавном предузећу Развој за пружене услуге за управљање грађевинским земљиштем пренета су средства у износу од 16.443.340 динара;

Остваривање јавног интереса у одржавању зграда – у 2022. години, на основу расписаног јавног позива, додељена су средства за суфинансирање активности на инвестиционом одржавању и унапређењу својстава стамбених и стамбено-пословних зграда на територији општине Књажевац у укупном износу од 7.323.309 динара, и то за :

- 1) инвестиционо одржавање кровова у циљу спречавања настанка штетних последица по живот и здравље људи и безбедност зграде;
- 2) инвестиционо одржавање фасада ради спречавања штетних последица по безбедност (већег броја) грађана;
- 3) стављање лифта у погон, односно поправку или замену елемената или делова лифта, као и испитивање исправности према важећим прописима о лифтовима;

Програм 2 – Комунална делатност – Извршено 106.998.378 динара

У оквиру овог програма реализовано је више програмских активности, и то:

- **Водоснабдевање –16.298.690 динара** - Кроз ову програмску активност реализовано је текуће и инвестиционо одржавање појединих водоводних линија у складу са Програмом уређивања грађевинског земљишта и извршена је замена дотрајалих водоводних цеви новим. Напред наведени послови у току године одвијали су се у складу са планираном динамиком.
- **Одржавање чистоће на површинама јавне намене – 26.653.766 динара** - Одржавање чистоће на површинама јавне намене врши се ручно и машински, извозом смећа из контејнера са јавних површина, прањем улица током летњих месеци, а све у циљу успостављања система одржавања чистоће на територији општине. Напред наведени послови у току године одвијали су се у складу са планираном динамиком и Програмом Јавног комуналног предузећа „Стандард“
- **Уређење и одржавање јавних зелених површина – 18.393.486 динара** - Управљање и одржавање јавних зелених површина подразумева садњу дрвећа, заштитног зеленила и других вегетација и трава, сечење дрвећа и кошење траве, одржавање, опремање и чишћење паркова, тргова, приобалних површина и других јавних површина (поред и око стамбених зграда), одржавање и чишћење простора за рекреацију.
- **Јавна расвета - 38.056.055 динара** – Управљање и одржавање јавне расвете на територији општине Књажевац.
- **Зоохигијена – 1.333.150 динар** - Реализација наведене програмске активности извршена је у циљу обављања делатности од општег интереса, послова зоохигијене - хумано збрињавање и хватање паса луталица са територије општине Књажевац, односно превентивног деловања спречавања уједа паса луталица, као и нешкодљиво уклањање лешева (угинулих паса, мачака и др) и заштите грађана општине Књажевац од стране извршиоца посла.
- **Производња и дистрибуција топлотне енергије – 2.859.573 динара**. Ова програмска активност реализује се путем одобравања субвенција ЈКП "Топлана", а у циљу реализације Уговора о репрограмирању трошкова електричне енергије из ранијих година.
- **Одржавање гробља и погребне услуге – 3.296.285 динара** – извршени радови на уређењу улица на источном гробљу (навожење каменог агрегата) и просецање и пошљунчавање улица на гробљу у Трговишту.

Програм 3 – Локални економски развој - Извршено 18.520.467

У оквиру овог програма, кроз програмску активност-унапређење привредног и инвестиционог амбијента извршена је :

- додела субвенција Агенцији за развој општине Књажевац и "Слободна зона Тимок", а у циљу унапређења привредног и инвестиционог амбијента на територији општине Књажевац – 19.489.738 динара.

У складу са закљученим уговором са Националном службом запошљавања за мере активне политике запошљавања издвојена су средства у износу од 1.000.000 динара.

Кроз овај програм реализована су два пројекта, и то:

- „Развој женског агро-предузетништва у Југоисточној Србији“, у износу од 235.358 динара, који за циљ има подстицање и активно учешће женске популације у предузетнишву.

- „Подршка локалном развоју кроз нове услуге за незапослену омладину“ – Реализација пројекта започела је 2021.години када је реализован део пројекта у износу од 2.469.520 динара, док је у 2022.години реализовано 7.988.656 динара. Циљ пројекта је допринос социо-економском развоју младих у општини Књажевац кроз унапређење локалне запошљености. Посебан акценат је на Ромској популацији. Циљна група је најмање 200 незапослених младих људи, до 30 година старости, са посебним освртом на оне са ниским степеном образовања и који живе у руралном подручју општине, од којих су 60% жене.

Програм 4 – Развој туризма - Извршено 58.467.935 динара

Највећи део активности везаних за туризам реализује се преко Туристичке организације општине Књажевац која је основана и ради од 2002. године, са задатком промоције и унапређења развоја туризма, очувања и заштите туристичких вредности на територији општине Књажевац, и за те намене утрошена су средства у износу од **18.535.450 динара**.

Развој туризма је реализован у обиму и по динамици планираном Програмом рада Туристичке организације општине Књажевац, носиоца овог програма. Реализоване су планиране активности које имају за циљ промоцију општине Књажевац у земљи и иностранству и повећање броја домаћих и иностраних туриста уређењем туристичких локалитета, одржавањем туристичких манифестација и подршком спортских и културних манифестација, пружањем стручне подршке и афирмисањем сеоског туризма, учешћем на туристичким сајмовима и путем емитовања специјалних прилога и емисија које за циљ имају промовисање туристичких потенцијала општине Књажевац.

У оквиру овог програма, а преко Туристичке организације, реализована су два пројекта:

- „Михољски сусрети села“ у износу од 483.325 динара. С обзиром на доминантно руралну структуру континуирано се улаже у одржање живота на селу. Поред подстицаја намењених за развој пољопривреде, реновирани су Задружни домови у већим селима ка којима гравитирају мања.

- Пројекат „MOON FEST“, који је финансиран од стране Министарства трговине, туризма и телекомуникација са 500.000 динара је фестивал пуног месеца, који се реализује ноћним успоном на Миџор. То је јединствена прилика да се планина доживи на посебан начин.

Поред многобројних активности које се реализују у циљу развоја туризма на територији општине Књажевац, најзначајнија је реализација пројекта „Изградња рехабилитационог WELLNESS центра Ргошка бањица“. У 2022.години завршени су грађевински радови и до краја године исплаћено је 38.949.160 динара. Иначе укупна вредност радова је 77.185.835 динара. У оквиру пројекта планира се изградња објекта који би обухватио две функционалне целине: Рехабилитациони центар и WELLNESS центар

У оквиру рехабилитационог центра предвиђени су садржаји за лечење, рехабилитацију и савремену физикалну терапију (просторија за пријем, лекарска ординација, кабине за терапију и сала за физикалну терапију).

У оквиру WELLNESS центра предвиђени су садржаји за услуге релаксације (финска сауна, турско купатило, хидромасажна терапија, просторије за масажу и гардеробе за кориснике).

Новопроектовани објекат је спратности П, док је бруто површина објекта 587.18 m². Објекат се састоји од две функционалне целине, приближно једнаке површине, повезане стакленим простором. Улазни хол је наглашен стакленим порталима и кровним прозорима који омогућавају поглед ка спољашњем простору.

Програм 5 – Развој пољопривреде - Извршено 23.669.340 динара

Програм 5 реализује се преко Буџетског фонда за развој пољопривреде.

Програм је реализован у складу са планираним активностима Програма мера пољопривредне политике и руралног развоја општине Књажевац . Реализоване су мере стручне подршке пољопривредним газдинствима са територије општине Књажевац одржавањем обука и пружање мера подршке давањем субвенција пољопривредним газдинствима.

У 2022. години додељене су следеће субвенције :

- 1) Субвенција за набавку опреме за прераду на газдинству – 5.533.921 динара
- 2) Субвенција за повећање броја пчелињих друштва – 7.254.000 динара
- 3) Субвенција за заснивање засада под медоносним биљем - 366.400 динара
- 4) Субвенција за подизање вишегодишњих засада воћа - 3.185.019 динара
- 5) Субвенција за развој млечног говедарства - 2.330.000 динара
- 6) Подстицајна средства за успостављање и јачање удружења у области пољопривреде – 5.000.000

Програм 6 – Заштита животне средине - Извршено 26.669.340 динара

Кроз овај програм врши се координација активности на припреми, организовању и праћењу процеса израде и реализације стратегија, програма и планова у области животне средине; координацију активности на праћењу реализације Годишњег програма заштите животне средине; имплементација стратегија, планова, закона и пројеката у области заштите животне средине, чиме треба да се омогући креирање уређеног интегралног система заштите, унапређења и праћења стања животне средине, интегрисање политике заштите животне средине са економском и политиком других сектора и обезбеђена здрава животна средина уз спровођење европских стандарда. Ради реализације овог програма, односно ради очувања и унапређења квалитета животне средине, врше се активности у областима: заштита ваздуха, стратешке процене утицаја на животну средину и стратешког планирања, утврђивања услова и мера заштите животне средине за индустријска постројења, заштите од буке, вибрација и нејонизујућих зрачења, имплементације међународних конвенција, споразума, закона и других прописа, унапређење сарадње са удружењима и другим субјектима система заштите животне средине.

Такође, кроз овај програм реализовани су или је започета реализација следећих пројеката:

- **Пројекат: „Изградња трансфер станице са рециклажним двориштем“** – са реализацијом овог пројекта започело се 2021.године, а у 2022. години извршени су радови у износу од 12.841.622 динара.
- **Пројекат: „Заједничке мере за зелену инфраструктуру“**– је донаторски пројекат чија реализација је започела у 2020. години. Највећи део пројекта реализован је у 2021. години , а у потпуности је завршен 2022.године , када је у пројекат уложено 3.183.163 дин

Програм 7 – Путна инфраструктура - Извршено 119.458.432 динара

Послови у току 2022. године одвијали су се у складу са планираном динамиком. Овај програм односи се на: управљање, одржавање, заштита и развој општинских путева и улица на територији општине Књажевац, унапређење постојеће и изградња нове путне инфраструктуре, повећање безбедности у саобраћају и унапређење организације пружања комуналне услуге градског и приградског превоза на територији општине Књажевац.

Програмска активност - одржавање саобраћајне инфраструктуре – 61.496.688 динара, реализована је кроз одржавање путне инфраструктуре (летње и зимско одржавање), крпљење ударних рупа у граду (текуће одржавање), одржавање некатегорисаних путева, постављање хоризонталне и вертикалне сигнализације, као и инвестиционо одржавање тротоара и улица. Напред наведени послови у току 2022. године одвијали су се у складу са планираном динамиком.

Програмска активност - јавни градски и приградски превоз – 57.256.084 динара, реализована је кроз пружање комуналне услуге, којом је обезбеђен потребан обим и квалитет комуналне делатности јавног превоза. Такође је кроз јавни градски и приградски превоз обезбеђен и адекватан превоз ученика на територији Општине. Реализација ове програмске активности остварена је сходно уговору о јавној набавци у циљу задовољења потреба грађана и то свих категорија, обзиром да је превоз бесплатан. Напред наведени послови у току године одвијали су се у складу са планираном динамиком.

Програмска активност унапређење безбедности саобраћаја – 705.660 динара.

Постављање хоризонталне и вертикалне сигнализације, обележавање пружних прелаза и видео надзора на територији општине Књажевац.

Програм 8 – Предшколско васпитање - Извршено 162.538.820 динара

Предшколска установа „Бајка“ основана је ради смештаја, чувања и васпитања деце предшколског узраста од 6 месеци до 6,5 година. У сврху обављања ове делатности, Установа је организована и функционише са 3 вртића у граду Књажевцу, вртићем у Минићеву и истуреним одељењима у школи „Каплар“, школи „Вук Караџић“ и у Кални.

Установа се финансира из буџета општине Књажевац у износу од 80% цене својих услуга, док 20% цене својих услуга финансира из сопствених прихода, тј. уплата родитеља за смештај деце у вртићима.

у 2022. години за функционисање предшколске установе „Бајка“ из буџета општине извршено је 153.044.318 динара, а из средстава Министарства просвете, науке и технолошког развоја финансиран је предшколски програм у износу од 4.061.674 динара.

У оквиру овог програма отворена су и два пројекта и то:

- **Пројекат: „Санација крова објекта обданишта „Црвенкапа“** – радови у износу од 4.000.000 динара финансирани су средствима Министарства просвете, науке и технолошког развоја.
- **Пројекат: „Растемо заједно“** – реализован је износ од 1.432.828 динара и то највећим делом из неутрошених средстава трансфера из Републике из претходне године. Крајем 2022.године добијена су средства у износу од 2.199.248 динара за наставак пројекта, односно за његову реализацију у 2023. години.

Програм 9 – Основно образовање - Извршено 46.947.266 динара**Програм 10 – Средње образовање - Извршено 29.598.067 динара**

Кроз ова два програма финансирају се материјални трошкови установа основног и средњег образовања (струја, огрев, трошкови доласка и одласка с посла, услуге по уговору, специјализоване услуге, материјал за образовање и канцеларијски материјал, материјал за одржавање хигијене, поправке и одржавање зграда и опреме и др.).

Појединачно, установама образовања пренета су следећа средства:

Установа	План 2022	Извршење 2022	%	Извршење 2021
ОШ КАПЛАР	13.219.000	12.513.370	94,66%	14.497.288
ОШ ВУК КАРАЏИЋ	11.910.000	10.127.053	85,03%	11.987.445
ОШ ДУБРАВА	15.988.000	14.940.917	93,45%	8.476.999
ОШ МЛАДОСТ	5.150.000	4.069.818	79,03%	3.911.862
МУЗИЧКА ШКОЛА	5.010.000	4.335.069	86,53%	3.908.096
Превоз ученика	1.000.000	961.038	96,10%	602.486
УКУПНО	52.277.000	46.947.266	89,80%	43.384.176
КЊАЖЕВАЧКА ГИМНАЗИЈА	10.090.000	8.731.185	86,53%	6.905.490
ТЕХНИЧКА ШКОЛА	14.750.000	11.765.170	79,76%	11.253.050
УКУПНО	24.840.000	20.496.355	82,51%	18.158.540

У оквиру програма 10 – Средње образовање планирају се и извршавају средства за функционисање установе за стручно усавршавање запослених, тј. **за Регионални центар**. У 2022.години од планираних 9.554.819 динара реализовано је 9.101.712 динара, тј. 95,26%.

Програм 11 – Социјална и дечја заштита - Извршено 101.163.620 динара

Услуге социјалне заштите остварују се преко Центра за социјални рад, преко кога се додељују једнократне помоћи и помоћи у природи, накнађују се трошкови здравствене заштите, пружају саветодавно-терапијске и социјално едукативне услуге, реализују дневне услуге у заједници тј. помоћ у кући старим особама и особама са инвалидитетом, помоћ у кући за децу са сметњама у развоју, реализује се услуга подршке за самостални живот (становање уз подршку „Кућа на пола пута за децу и младе“)

У 2022. години преко Центра за социјални рад додељена су средства за куповину уџбеника деци из породица које су у стању социјалне потребе, као и деци која су треће дете у породици. Један вид социјалне заштите је и организовање народне кухиње за коју је у 2022. години издвојено 3.520.660 динара. Такође се, у оквиру дечје заштите, финансирају трошкови ужине (која је бесплатна за сву децу основношколског узраста), смештај деце у домове, или партиципације њиховог смештаја (по посебним решењима извршног органа), стипендије студентима и ученицима, накнаде ратним инвалидима, као и сви трошкови за децу и породицу по програму Фондације за повећање наталитета.

Програм 12 – Здравствена заштита- Извршено 1.312.500 динара

У оквиру овог програма реализује се програмска активност – мртвозорство, за које је у 2022. години утрошено 1.312.500 динара.

Програм 13 – Развој културе и информисања - Извршено 106.322.249 динара

Овај програм, односно највећи износ средстава извршених у оквиру овог програма, реализује се кроз функционисање три установе културе: Дом културе, Завичајни музеј и Народна библиотека.

Такође, у оквиру овог програма финансирани су пројекти удружења грађана у износу од 14.999.500 динара, пројекти из области јавног информисања у износу од 14.150.000 динара и верске заједнице са 4.542.360 динара.

Појединачно, за функционисање установа из области културе, односно за реализацију њихових програмских активности, из средстава буџета општине Књажевац, пренета су следећа средства:

Установа	План 2022	Извршење 2022	%	Извршење 2021
ДОМ КУЛТУРЕ	34.396.350	30.705.048	89,27%	25.085.169
ЗАВИЧАЈНИ МУЗЕЈ	27.002.126	24.598.266	91,10%	19.684.160
БИБЛИОТЕКА	16.330.316	15.825.672	96,91%	13.835.546

Завичајни музеј је од Министарства културе и информисања добио износ од 3.297.506 динара за реализацију више пројеката, док је Народна библиотека Његош за реализацију својих пројеката од истог министарства добила 1.493.391 динара.

Програм 14 – Развој спорта и омладине - Извршено 77.905.778 динара

Задовољење потреба грађана у области спорта обавља се преко Спортског савеза који окупља преко четрдесетак клубова. За финансирање ових клубова и функционисање самог Спортског савеза из буџета општине Књажевац издвојено је у 2022. Години 59.887.240 динара.

У оквиру овог програма реализован је и Пројекат: „Европска недеља спорта“ у износу од 371.200 динара. Пројекат је финансиран од стране Олимпијског комитета Србије, а средства су искоришћена за организовање догађаја „Спортски изазов“.

Веома значајни и финансијски вредни пројекти из области спорта су и :

- Пројекат „**Изградња свлачионица на градском стадиону**“ – пројекат је финансиран од стране Кабинета министра без портфеља задуженог за унапређење развоја недовољно развијених општина у износу од 6.527.591 динара. Општина је учествовала са својим

средствима, тако да је за реализацију овог пројекта у 2022.години укупно утрошено 10.523.994 динара.

- Пројекат „**Изградња спортских терена на стадиону у Књажевцу**“ – овај пројекат реализује се уз подршку Европске уније, преко програма ЕУ ПРО Плус. Реализација пројекта је започета у 2022.години када је за овај пројекат потрошено 6.650.448 динара, а највећи обим радова ће бити изведен у 2023.години.

Програм 15 – Опште услуге локалне самоуправе– Извршено 210.774.533 динара

Кроз овај програм реализују се бројне програмске активности, као што су: функционисање локалне самоуправе и градских општина, месне заједнице, општинско јавно правобранилаштво, резерве, управљање у ванредним ситуацијама.

У оквиру програмске активности функционисање локалне самоуправе и градских општина, планирају се и реализују расходи органа општине - општинска управа, који су у 2022. години износили 135.297.727 динара.

У 2022. години, за програмску активност „Управљање у ванредним ситуацијама“ утрошено је 1.185.780 динара, а за отплату главнице и камате по кредиту издвојена су средства у износу од 22.313.737 динара.

Програмска активност „месне заједнице“ предвиђена је за евидентирање расхода неопходних за функционисање 73 месне заједнице, а утрошена средства за месне заједнице износила су 47.889.213 динара.

Програм 16 – Политички систем локалне самоуправе - 37.167.996 динара

Овај програм предвиђен је за евидентирање расхода извршених за потребе функционисања Скупштине у износу од 12.822.764 динара, а такође су у оквиру овог раздела у 2022.години планирана и реализована средствапотребна за спровођење локалних избора у износу од 6.573.170 динара. У оквиру овог програма евидентирају се учињени расходи за функционисања извршних органа – Председника у износу од 14.790.753 динара и општинског Већа у износу од 3.176.249 динара.

Програм 17 – Енергетска ефикасност и обновљени извори енергије 1.373.400

У оквиру овог програма планирана су средства за функционисање Буџетског фонда за енергетску ефикасност у износу од 24.800.000 динара из више извора финансирања : 11.800.000 представљају буџетска средства, 10.000.000 су средства Министарства рударства и енергетике која су уплаћена у 2022.години, а 3.000.000 су такође средства овог Министарства добијена у 2021.години. Од планираног износа утрошено је 1.373.400 динара за реализацију уговора закључених по расписаном конкурс у 2021.години.

Ради бољег разумевања приказаних података у Одлуци о завршном рачуну општине Књажевац за 2022. годину, поред напред описаних активности које су оствариване кроз поједине програме, потребно је појаснити и поједине економске класификације, односно рашчланити расходе који се обухватају на њима, јер ће се на тај начин створити права слика о неопходности њиховог остваривања у одређеној висини:

421 – Стални трошкови обухватају се – провизија, електрична енергија, централно грејање, угаљ и дрва, комуналне услуге, ПТТ трошкови, осигурање, закуп опреме и пословног простора.

423 – Услуге по уговору обухватају се – услуге превођења, рачуноводствене и друге административне услуге, компјутерске услуге, котизације за семинаре, издаци за стручне испите, услуге информисања јавности, реклама и пропаганда, услуге ревизије и вештачења, репрезентације и поклони, накнаде члановима комисија.

424 – Специјализоване услуге обухватају се – услуге културе, услуге образовања, услуге спорта, медицинске услуге, услуге очувања животне средине, геодетске услуге и друге специјализоване услуге.

481 – Дотације невладиним организацијама обухватају се – дотације спортском савезу, дотације етничким заједницама, верским заједницама, политичким странкама и осталим удружењима грађана.

Саставни део овог образложења представља и годишњи извештај о учинку програма сачињен на прописаним обрасцима који се прилажу уз Образложење одлуке о завршном рачуну буџета општине Књажевац за 2022. годину.

Општинско веће општине Књажевац је на својој седници разматрало Предлог одлуке о завршном рачуну буџета општине Књажевац за 2022. годину, и предлаже доношење исте као у Предлогу.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ КЊАЖЕВАЦ